A°. 1827. N°. 16

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 21 April.*

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, ontvangen hebbende een besluit van Hun Edel groot Achtb. de heeren Gedeputeerde Staten der provincie *Noord-Braband*, van den 10 April 1827, lett. D., houdende, dat ingevolge van den doorbraak van den Banddijk bij *Ochten*, in de provincie *Gelderland*, en de hevige stormen welke omtrent het einde van de vorige maand, het vloedwater met geweld tegen den binnendijk liggende Gebouwen, hebben aangedreven, alleen in de gemeente *Herwijnen* en *Vuren*, ruim honderd Gebouwen, door den stroom geheel vernield zijn, dat de aanhoudende overstrooming voorts het wintergraan geheel heeft doen verloren gaan, dat de aanwezige voorraad levensmiddelen, voor zoo verre die niet reeds aanvankelijk was weggespoeld, verteerd is. Dat de Ingezetenen, die bij het aannaderend voorjaar nog verhinderd worden hunne akkers te bebouwen, of door veldarbeid in hun onderhoud te voorzien, voor het grootste gedeelte hulpbehoevend zijn; en eindelijk dat er voor de provincie *Gelderland* geen vooruitzigt meer over blijft, om, zoo als men zich aanvankelijk gevleid had, door eigene hulpmiddelen te kunnen bijeenbrengen, hetgeen ter verzorging van de slagtoffers dezer overstrooming vereischt wordt; en het alzoo noodzakelijk geworden is de liefdadigheid der bewoners van de andere proviencien interoepen, zonder welker hulp het geconcerneerd gedeelte dier provincie, onder de geleden verliezen zoude moeten bezwijken.

Behelzende voors. Besluit wijders aanschrijving aan de Stedelijke en Plaatselijke Besturen dezer provincie, om in den loop dezer maand, na hunne Ingezetenen alvorens bij Publicatie op de meest dringende wijze, tot het weder betoonen van liefdadigheid in deze opgewekt te hebben, ten behoeve der slagtoffers van gemelde overstrooming aan de huizen hunner Ingezetenen, eene Collecte te doen.

BRENGEN het geen voormeld ter kennisse van de Ingezetenen, met bijvoeging dat op *Maandag*, zullende zijn *den 23 dezer maand April*, binnen deze Stad, door de respective heeren Wijkmeesters aan de huizen de voorschreve Collekte zal worden gedaan. Wordende dezelve mits deze uitgenoodigd, om door eene ruime deelneming het ongeluk dat een gedeelte van Gelderlands Inwoners heeft getroffen, te helpen verzachten.

BREDA den 19 April 1827,

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad
OUKOOP.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 17 April.

Men verzekerd dat aan den Koning een nieuw plan ter versterking van de stad Gend, is aangeboden, waarover men weldra het besluit van Z. M. te gemoet ziet.

Uit Gend schrijft men dat de Koning aldaar met verlangen te gemoet gezien wordt.

UTRECHT den 19 April.

Maandag avond den 16 April, werd in de Domskerk alhier, door het Zanggenootschap: *Naar Hooger Doel*, met begeleiding van een fraai Orchest, eene op het Paaschfeest toepasselijke Zang-Oefening gehouden; het gebouw was bij die gelegenheid geheel met Olij-gaz verlicht, en deze eerste openbare proefneming met dit licht voldeed niet minder dan die, welke in de vorige week daarmede was in het werk gesteld.

Meer dan duizend aanwezigen, van alle kanten zamengevloeid, waren verrukt over het schoone witte licht, hetwelk het Olijgaz verspreide en waarop het oog zonder de minste vermoeijenis konde staren. De schoone kerk was tot in de hoogste gewelven geheel verlicht, en opmerkelijk was vooral het verschil, hetwelk de vlammen van het Olijgaz met die van eenige Argandsche lampen, waarmede het Orchest verlicht was opleverden; derzelver licht scheen rood en zonder glans. De toestel tot deze verlichting is vervaardigd door de geoctroijeerden Nederlandsche Gaz-Compagnie te Amsterdam, waarmede kerkvoogden eene overeenkomst hebben getroffen, betreffende de levering van het Gaz, hetwelk in een zamengeperstem staat, in ijzeren bussen, wordt afgezonden, en vervolgens ten gebruike in een Gazhouder, van meer dan 1000 cubiek voeten inhoud, naast de kerk geplaatst, wordt overgetapt.

De Domskerk op deze wijze ingerigt is thans welligt een der schoonste kerkgebouwen van ons vaderland. Een nieuw Orgel van 50 registers, door de heeren *Gebr. Bätz* alhier, vervaardigd wordende, zal den belangrijken arbeid, door kerkvoogden aan dit gebouw ondernomen weldra voltooijen.

I T A L I E.

TRIESTE den 6 April.

De bijzondere brieven uit de Levant zeggen dat de oorlog tusschen de Turken en Grieken met veel verbittering wordt voortgezet. *Reschid* Pacha, heeft tot gewoonte aangenomen, om alle gevangenen, het zij Grieken of Franken, dadelijk het hoofd te doen afslaan, ten einde aan den Grooten Heer bewijzen van zijne overwinningen te kunnen opzenden en aan de Turken in Konstantinopel het gezigt van bloedige hoofden te kunnen verschaffen. Hiermede heeft hij een drieledig oogmerk: hij koelt zijn bloeddorstig gemoed, hij bevredigd den Sultan en verschaft eene vreugde aan de Turken in de hoofdstad. De Grieken zijn verpligt represailles te nemen en de Turken die in hunne handen vallen, insgelijks te dooden. Bij een uitval der Grieken, onder bevel van *Fabvier*, uit het Acropolis, vielen drie gekwetste Franken in de handen der Turken, en onder dezelve de dappene Fransche officier *Robert*. De overste *Fabvier* sloeg voor, dezelve tegen Turksche gevangenen uit tewisselen; doch in plaatse van hier op te antwoorden, deed *Reschid* hen het hoofd afhouwen. *Fabvier* hierover verontwaardigd, nam eene verschrikkelijke wedervergelding. Op de hoogte der muren liet hij dertig Turken ophangen, welke sedert lang in de gevangenis der vesting als krijgsgevangenen waren behandeld geworden. — De overste *Fabvier* blijft bij voortduring het Acropolis en dus de zaak der Grieken verdedigen, en weet den moed der Grieken steeds aantewakkeren. Alhoewel hij in vorige ondernemingen niet geslaagd is, geeft hij den moed niet op en is de Grieken van veel nut. De Grieken stellen veel vertrouwen op de Europesche officieren en weten thans ook dat verscheiden Europesche vorsten belang in hunne zaak stellen.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDEN den 14 April.

Eindelijk is de zaak nopens het ministerie beslist en de heer *Canning* is door den Koning tot eersten minister, eersten lord van de Thesaurie en opvolger van graaf Liverpool, benoemd. Deze benoeming verwekt een algemeen genoegen en is gisteren avond in het huis der gemeente bekend gemaakt en met gejuich ontvangen geworden. Vele der ministers zijn echter over deze keuze van Z. M. te onvreden, en zeven derzelven hebben hunne demissie ingezonden, als, de heer *Peel*, de hertog *van Willington*, de lord kanselier de heer *Eldon*, de graaf *Bathurst*, de graaf *van Westmoreland*, lord *Melville* en lord *Bexleij*. De aangeblevene ministers zijn: lord *Harrowbij*, de heer *Robinson*, en de heer *Wijnn*.

Als leden van het nieuwe ministerie noemt men lord *Granville*, voor de buitenlandsche zaken, den heer *Robinson*, voor de kolonien, en lord *Dudleij*, voor het geheime zegel.

LONDEN den 13 April.

Een dagblad getiteld: *el Correo*, van den 5 Februarij, behelst het volgende:

» Gisteren is de brigadier-generaal don *Gregorio Arana*, een geboren Spanjaard, in hechtenis genomen en naar de gevangenis gebragt. Men zegt, dat hij in briefwisseling stond met de zaamgezworenen van Puebla, en men verzekert, dat hij wapenen naar verscheiden verdachte punten had gezonden. Te Puebla, Mexico en Oaxama zijn meer dan 50 personen, uit dien zelfden hoofde, in hechtenis genomen. Alle gezegden komen daarin over een, dat het doel der zamenzweerders was, om de orde van zaken te herstellen, zoo als die in 1808 bestond, — *Ferdinand* vijmagtig Koning.

Wijders wordt gezegd, dat een Fransch priester, met name *Lavigne*, last ontvangen heeft, om het Mexicaansche grondgebied te verlaten, en dat een Spanjaard, dien men *David* noemt, en in de zamenzwering zou betrokken zijn, gevlugt is. Den 12 Februarij liep het gerucht, dat de fiskaal, met het onderzoek der zaak belast, de doodstraf had geëischt tegen vader *Arenas*, als het hoofd der zamenzwering. — De *aguila mexicana* van den 14 Februarij, meldt hetzelfde en bevat bovendien het volgende:

» Men kan thans niet meer ontkennen, dat de zamenzwering, die sommigen als van weinig belang beschouwden, integendeel van eenen zeer ernstigen aard was, en bijna in alle deelen van het gemeenebest takken had. Indien de Voorzienigheid de winden niet had bevolen, de Spaansche vloot te vernielen, welke naar de Havanna onder zeil was, dan zou deze vloot op onze kusten zijn verschenen, hare verschijning zou het teeken van opstand zijn geweest, en hoezeer de zegepraal onzer zaak zeker was, zou echter veel bloed vergoten zijn geworden, en wij zouden eene reeks van ongelukken hebben moeten verduren, voor de afwering van welke men God en ons gouvernement moet danken, welk laatste in deze geheele zaak de grootste waakzaamheid heeft aan den dag gelegd. Het in hechtenis nemen duurt voort. Gisteren zijn *don Martin*, een der priesters van Tlanchinol, *don Jose-Maria Brizza*, *don Pedro Argumosa* en *don Pedro Guadiloupe Argumosa* in hechtenis genomen. De drie eersten zijn

Spanjaarden en de vierde, zoon van *P. Argumosa*, is te Mexico geboren."

— *William Watkins*, een welgezeten landbouwer; *John Prasser* constabel; *Thomas Jerkings* en *Henry Evans*, boerenknechts, zijn door het hof van assisen te Monmouth veroordeeld geworden, als schuldig aan geweldadigheid jegens eene oude vrouw, met name *Marie Nicholas*, welke zij verdacht hielden van het vee van *William Watkins* te hebben betooverd. *John Prasser* kwam, in hoedanigheid van constabel van het kerspel, bij den landbouwer *Watkins* en zijne knechts, ten einde gemelde oude vrouw te dwingen een veulen te komen zegenen, hetwelk men meende dat zij betooverd had. *Marie Nicholas* moest knielen, den staart van het veulen in de handen te nemen, en zeggen: God almagtig zegen dit veulen.

Na deze plegtigheid, ontdeden zij de oude vrouw van hare kleederen, om te onderzoeken of zij niet aan kleine duivels te zuigen gaf. Men had zeer veel moeite om de gewone teekenen te vinden; maar eindelijk, na de oude het haar te hebben afgesneden, ontdekte zij op het hoofd eene wen of iets dergelijks, hetwelk voor de aanwezenden een duidelijk bewijs was van hare betrekkingen met den duivel. Men zoude haar toen, naar de wijze der tooverheksen, in eenen vijver werpen, om te zien of de duivel zou beletten dat zij verdronk; maar de beden van hare dochter bewerkten, dat zij aan deze proef niet werd onderworpen.

Er zal nader uitspraak worden gedaan omtrent de straf aan de schuldigen op te leggen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 14 April.

Volgens eene opgave, door het ministerie bekend gemaakt, bedragen de staats-inkomsten over de eerste drie maanden dezes jaars 3,190,000 franken minder, dan in de eerste drie maanden van 1826.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

MUNCHEN den 6 April.

In Augsburg bestaat sedert verscheidene jaren de schoonste inrigting, dat iedere dienstbode welke van dienst verwisselt, 2 kreutzers van iedere gulden van het huurloon wordt afgetrokken en aan den magistraat ter hand gesteld. Van deze gelden ontvangt elke brave dienstbode, welke 5 jaren achter een bij een burger gediend heeft, eene belooning van 15 gulden en met de 10 jaren eene som van 50 gulden. Indien een dienstbode 15 jaren in denzelfden dienst blijft, ontvangt dezelve daarenboven het burgerregt.

TYROL den 2 April.

Tusschen den 30 en 31 Maart des nachts had men te Trient, na aanhoudenden zuidewind, gedurende verscheidene dagen, eenen plasregen met storm, die verscheidene uren aanhield. Toen de lucht opgeklaard was, hadden er rukwinden plaats en de barometer rees bij voortduring. Dit weder hield den 31 Maart en 1 April aan. In den avond van laatstgemelden dag werd het stil en zoel. In den nacht van den 1 op den 2 April werd men door eene aardbeving uit den slaap gewekt. Er had eene geweldige slingering van het oosten naar het westen en van het westen naar het oosten plaats, waarbij echter niet de minste schokken bespeurd werden, hetwelk wel de oorzaak mag zijn, dat dit voorval zonder eenige schade afgeloopen is, ofschoon de schudding de sterkste was, welke men in dit land ooit heeft beleefd. Zij duurde verscheidene seconden, en de slingering was dan meer, dan minder hevig. Volgens berigt dergenen, die vóór de aardbeving wakker waren, ging er een onderaardsch gedruisch vooraf, gelijk aan het geluid van eenen stormwind. Eenige minuten na het voorval, hoorde men eenen slag, waarvan men de oorzaak niet weet op te geven.

136ste Koninklijke Nederl. Loterij.

EERSTE KLASSE.

9de Lijst. No. 1955, een prijs van *f* 1000.
10de Lijst. No. 23210, een prijs van *f* 1000.
11de Lijst. No. 7693, een prijs van *f* 1000. No. 31754, eene premie van *f* 2500.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 20 April 1827.

	Gl.	Ct.
Het Mudde Tarwe	*f* 7:	44
——— Rogge. (nieuwe)	6:	39
——— Gerst. (zomer)	00:	00
——— Boekweit (Nieuwe)	5:	09
——— Haver	00:	00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00:	30
Grof ——— idem	00:	15
Boter ——— idem	00:	70
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].	3:	00
't 1 Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00:	15
De 1 — — Grof. idem.	00:	15
De 1 — — Boekweit	00:	17
De 3 — — Roggen Brood.	00:	30
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00:	00
——— Kalfsvleesch	00:	00
——— Schapenvleesch	00:	45
——— Versch Varkenvleesch	00:	35
——— Gerookt idem	00:	75
Het 500 pond Hooi.	00:	00
——— Stroo (Rogge)	00:	00
Het 1000 Eiken Telhout	21:	90
——— Doof Hout	1:	70

30 ‰ hoger (Het Mudde Tarwe t/m Haver)

De Kar Spanders	3:	40
——— Struiken	3:	60
De 100 Mutsaard	2:	80

ADVERTENTIEN.

VERKOOPING VAN MILITAIRE KAZERN-FOURNITUREN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, zullen op Maandag den 23 April 1827, en volgende dagen, des voormiddags ten tien ure, aan den meestbiedenden, in het openbaar, veilen en Verkoopen:

600 Twee mans Matrassen en Peluwen.
1200 Linnen Stroo-Zakken.
1000 Stuks Bedden Lakens.
1100 Stuks Wollen Dekens.
4115 Nederlandsche ponden Paarden haar.
1622 Nederlandsche ponden Wol.
1715 Nederl. Ellen nieuw wit Vlaamsch Linnen, in dertig stukken.
Eenige Ellen nieuw grijs Matras Linnen.

Alle de voorschreve Voorwerpen, kunnen door de gegadigdens, acht dagen voor de Verkooping, dagelijk bezigtigd worden, waartoe men zich hebben te vervoegen aan den Opziener van het Militair Kazern Fournituur, Magazijn L. SWAGEMAKERS.

BREDA, den 1 Maart 1827,

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders:
De Secretaris der Stad,
OUKOOP.

* § * † † * Schuldeischers in het Faillissement van ARNOUT MERTENS, Winkelier te *Dinteloord*, worden bij deze opgeroepen, om zich op *Woensdag den* 2 *Mei* 1827, des voormiddags ten half elf uren, in persoon of bij gemagtigden te vervoegen ter Griffie van de Regtbank van Koophandel, zitting houdende te *Breda*, ten einde over te gaan tot de voordragt der provisionele Sijndics in het voorschreve Faillissement.

De Griffier bij de Regtbank van Koophandel voorn.
L. D. STORM.

* * * * * Schuldeischeren in het Faillissement van JEAN FRANÇOIS D'ELHOUNGNE wonende te *Bergen-op-Zoom*, worden bij deze opgeroepen, om zich op Woensdag den 9 Mei 1827, des voormiddags ten half elf ure, in persoon of bij gemagtigden te vervoegen ter Griffie van de Regtbank van Koophandel zitting houdende te Breda, ten einde overtegaan tot de voordragt der provisionele sijndics in het voors. Faillissement.

De Griffier bij de Regtbank van Koophandel voorn.
L. D. STORM.

☞ Al wie iets te vorderen heeft van wijlen FRANS LANDMETERS overleden te *Gastel*, of aan deszelfs nalatenschap iets moge verschuldigd zijn, wordt verzocht daarvan voor den twintigste Mei 1827, aan *Pieter van Boxel* veearts, en *Theodorus van Aken* Wagemaker, beide wonende te Zevenbergen, executeuren in voorschreven nalatenschap aangifte te doen, of het verschuldigde te komen betalen.

*** Door de favorable verdeeling der prijzen, door dien het achtste aandeel een prijs moet trekken, in de kort op handen zijnde TREKKING, welke den 16 der eerstkomende maand plaats zal hebben, zijn er weinige aandeelen meer voor handen, zoo worden de genen welke nog verlangen deel te nemen verzocht, zich in tijds aan te melden tot deelneming in de verloting der volgende goederen, als:

1°. De beroemste en grootste IJZERFABRIEK in Europa te *St. Lorenzo*, of een aflossings som van	*f* 96,000 Ned. Ct.
2°. Het KASTEEL te *Grats*, vrij van belasting, of	- 19,900 idem
3°. Het rijke DAMESGARNITUUR van BRILLANTEN, of	- 6,000 idem
4°. Eene Modern zwaar bewerkt ZILVER TAFELSERVIES, of	- 2,400 idem
2 GELDPRIJZEN zamen	- 4,300 idem
13048 Kleinere GELDPRIJZEN, alles te zamen bedragende	- 208372, 80 ct.

Aandeelen à *f* 7,00 en bij 10, 1 *gratis*, verkrijgbaar bij L. DEUTZ & Comp. te *Amsterdam*, alsook te *Breda* bij den heer A. LOONEN, en bij de bekende heeren Correspondenten in alle plaatsen des Rijks.

D. H. LEICKERING.

heeft de eer zijne geëerde begunstigers te verwittigen, dat zijnen winkel wordt verplaatst, met primo Mei aanstaande, in de Veemarktstraat, het 5de huis van de Groote Markt, naast de ingang van de Luthersche Kerk No. 140, te Breda.

** Bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alleen geqwalificeerde Kollectrice te BREDA, zijn voor de Tweede Klasse der 136ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, welke op Maandag den 30 April zal beginnen te trekken, Heele, Halve, Kwarte, Achtste en Zestiende gedeelten van Loten, Koop en huur prijs-courant, te bekomen.

Te BREDA, b F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.